

Česká Třebová

Kraj: Pardubický

Správní obvod: Česká Třebová

Nadmořská výška: 394 m n. m.

Počet obyvatel: 14 848

Adresa URL: www.ceska-trebova.cz

Okres: Ústí nad Orlicí

GPS souřadnice: 49.901885N, 16.447280E

První pís. zmínka: 1278 (746 let)

PSČ: 560 02

Památky a zajímavosti Česká Třebová

Městská památková zóna v České Třebové je vymezena vnější hranicí ulic Riegrova, Klácelova, Podbranská, Mírové nábřeží a Kobylí Důl. Půdorys historického jádra patří k nejvýraznějším příkladům aplikace slezského schématu města, v jehož osnově dominují dvě souběžné ulice, mezi nimi vzniká náměstí a za středním blokem kostel. Parcely domů podél obou hlavních ulic vytvořily protáhlý čochovitý vnější obvod města.

V České Třebové se dále nachází několik historických památek, pamětihodností a turistických zajímavostí.

Staré náměstí

Staré náměstí je přirozeným centrem města, jeho dominantu tvoří renesanční Stará radnice, která byla postavena roku 1547 se svolením a podporou tehdejšího majitele panství Petra Bohdaneckého z Hodkova. Fasáda průčelí dnešní radniční budovy dosud nese kamenný reliéf jeho erbu. Dnes slouží jako obřadní síň a pro reprezentační účely.

Vedle Staré radnice stojí o několik let novější a větší radnice, tzv. Nová radnice. V ní sídlí městský úřad a městská policie.

Před Starou radnicí stojí mariánský sloup z roku 1706.

Na náměstí stojí také několik historických domů s podloubím a replika italské kašny.

Za náměstím stojí velký empírový kostel sv. Jakuba Většího postavený v roce 1801 podle plánů lichtenštejnského architekta Josefa Hardtmutha s půdorysem v podobě kříže. Kostel byl postaven na místě vyhořelého chrámu.

Před kostelem stojí barokní sochy sv. Kateřiny z roku 1712, sv. Barbory z roku 1717 a sv. Jana Nepomuckého z roku 1719.

Naproti kostelu stojí nově zrekonstruovaná stavba místní fary – pozdně barokní stavba z let 1783–1786.

Dalšími významnými budovami v České Třebové jsou:

dům čp. 72 v ul. Hýblova - budova České spořitelny s klasicizujícím tvaroslovím z roku 1904

dům čp. 97 v ul. Hýblova - městský dům z roku 1927, s fasádou upravenou v duchu národního dekorativismu

dům čp. 310 v ul. Lidická – roubený objekt lidové architektury se sedlovou střechou a bedněným štítem

dům čp. 472 v Kobylím dole – jednopatrový objekt lidové architektury s dřevěnou pavlačí

budova gymnázia na Tyršově náměstí čp. 970 a bývalá vila ředitele gymnázia (nyní ZUŠ) čp. 81 - postaveny v roce 1910 a v roce 1912 ve stylu secese a architektonické moderny podle návrhu architekta A. Dryáka

dům čp. 388 v ul. Podbranská – zděný objekt lidové architektury se sedlovou a polovalbovou střechou, postavený v roce 1842

dům čp. 21 v ul. Husova – roubený objekt lidové architektury z roku 1845

Rotunda sv. Kateřiny

Kaple sv. Kateřiny je nejstarší dochovanou architektonickou památkou východních Čech. Historikové kladou stavbu kaple do souvislosti se založením města Česká Třebová někdy počátkem 13. století. V průběhu dalších staletí prodělala řadu přestaveb, které jsou většinou patrné dodnes. V roce 1920 byla zahájena rozsáhlá rekonstrukce a práce trvaly do roku 1922. Poslední velká oprava probíhala od druhé poloviny 90. let minulého století do roku 2002. V jejím rámci došlo k restaurování maleb na poprsnici kruchty z roku 1874, restaurován byl zejména oltář, který dominuje celému interiéru. V roce 2006 byla dokončena rekonstrukce barokních varhan.

Areál tvoří zrušený hřbitov, renesanční zvonice ze 16. století a hřbitovní zeď z lomového kamene.

Rotunda sv. Kateřiny slouží dodnes svému sakrálnímu účelu, konají se zde bohoslužby, svatby, křtiny i varhanní koncerty. Areál kaple sv. Kateřiny se zvonicí je zapsán v seznamu kulturních památek.

Kaple Panny Marie Pomocné

Nad Českou Třebovou na vysokém kopci stojí oblast, která se nazývá Hory, kde stojí poutní kaple Panny Marie Pomocné z roku 1834 s Křížovou cestou, pod ní vyvěrá léčivý pramen, ke kterému se váže několik pověstí.

Asi 20 m dál je restaurace s pamětní deskou, která připomíná, že zde pár týdnů v roce 1851 pobývala Božena Němcová i se svými dětmi.

Chaloupka Maxe Švabinského v Kozlově

Vesnice Kozlov leží v údolí na svazích Kozlovského kopce asi 4 km západně od České Třebové a její jméno je spojeno hlavně s malířem Maxem Švabinským, který sem jezdil na letní pobyt do chaloupky čp. 50. Pobyt v Kozlově ovlivnil především jeho ranou tvorbu – konkrétně zde vznikla mnohá slavná díla z prvních dvou období jeho života. Ve štítu chaloupky, kde pobýval, je pozoruhodná malba sv. Václava a ve štítu sousedního Pecháčkova statku sgrafito Žnečka, kterou namaloval za jediný den.

Rozhledna Kozlovský kopec

Rozhlednu tvoří ocelová věž vysoká 55 m. Má točité schodiště se 174 schody, které vedou na vyhlídkový ochoz ve 33 m. Jsou odsud krásné výhledy na Krkonoše, Orlické hory, Jeseníky i Kralický Sněžník.

Technická památka – Vodárna

Dva vodárenské pavilony, Vrbovka a pavilon bývalé čerpací stanice Českých drah, se nacházejí proti parku Javorka. Jedná se o originální technické stavby ve stylu secese a architektonické moderny dle návrhu arch. Aloise Dryáka.

